

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЦНТУ)

Кафедра економіки, підприємництва
та готельно-ресторанної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Антикризовий менеджмент у готельно-ресторанній сфері
Викладач	Володимир ЗАЙЧЕНКО, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи
Контактний телефон викладача	+38(050) 48-71-253
Е-mail:	v_zaychenko@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів - 4, годин – 120. Формат: очний (offline) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Антикризовий менеджмент у готельно-ресторанній сфері» є формування у здобувачів фахових знань і компетентностей щодо управління підприємствами готельно-ресторанної сфери в умовах невизначеності та ризиків (у т. ч. воєнного стану); а також знань і практичних навичок з формування та реалізації заходів антикризового управління та сталого розвитку.

Основними завданнями, що мають бути виконані у процесі вивчення дисципліни, є теоретична підготовка здобувачів вищої освіти з таких питань:

- поняттєво-термінологічна база АМ у ГРС;
- природа, причини і типологія криз на макро- та мікроекономічному рівні і шляхи їх подолання,
- міжнародний досвід антикризового управління підприємствами ГРС,

- формування практичних навичок діагностування кризи в організації та антикризового управління підприємствами ГРС.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- сутність поняття «антикризовий менеджмент у ГРС» та методи його забезпечення;
- основи теорії антикризового менеджменту та інструменти її практичного використання на підприємствах індустрії гостинності в умовах невизначеності та ризиків;
- наукові підходи, практичні методи та прийоми антикризового менеджменту у сфері послуг;

уміти:

- аналізувати різні кризові ситуації у діяльності підприємств індустрії гостинності;
- розробляти та реалізовувати ефективні антикризові стратегії;
- моніторити та прогнозувати ризики і кризові ситуації та володіти підходами щодо їх своєчасної нейтралізації;
- оперувати правовими, управлінськими та економічними інструментами подолання криз.

набути соціальні навички (soft-skills):

- уміти створювати команди та колаборації для ефективнішого недопущення, виявлення та подолання криз у готельно-ресторанній сфері;
- здійснювати професійну комунікацію, розподіляти ролі і повноваження та працювати в команді.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи антикризового менеджменту у готельно-ресторанній сфері

Тема 1. Кризи у соціально-економічному розвитку. Кризи макро- та мікрорівня.

Тема 2. Криза як етап життєвого циклу розвитку підприємства ГРС.

Тема 3. Сутність та особливості антикризового менеджменту.

Тема 4. Заходи державного антикризового регулювання.

Тема 5. Діагностика кризи розвитку підприємства ГРС.

Тема 6. Стратегія і тактика антикризового менеджменту у ГРС.

Змістовний модуль 2. Прикладні засади антикризового управління підприємством ГРС

Тема 7. Криза постачання та виробничо-технологічна криза.

Тема 8. Криза збуту.

Тема 9. Фінансова криза.

Тема 10. Криза управління персоналом та організаційна криза.

Тема 11. Проведення організаційних змін як засіб подолання криз.

Тема 12. Контроль за виконанням антикризової програми підприємства ГРС.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувачів вищої освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі:

- перший рубіжний контроль – 50 балів;
- другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних і практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань за стобальною, дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основна література

1. Борзенко В. І. Антикризове управління: навч. посібник. Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2016. 232 с.

2. Ковалевська А. В. Конспект лекцій з дисципліни «Антикризове управління підприємством». Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 140 с.

3. Кривов'язюк І. Антикризове управління підприємством. Кондор, 2020. 394 с.

4. Ларіонова І. К. Антикризове управління. К.: Наука, 2016. 362 с.

5. Скібіцька Л. І., Матвеєв В. В., Щелкунов В. І., Подреза С. М. Антикризовий менеджмент. К.: ЦУЛ, 2020. 584 с.

6. Брич, В. Я. Економічний механізм управління інноваційним розвитком підприємств [Текст] : монографія / В. Я. Брич, Л. В. Дерманська, Я. О. Шпак. - Тернопіль, 2018.

7. Інноваційний інженірінг : навч. - метод. посіб. / Паска М. З., Драчук У. Р., Ромашко І. С., Галух Б. І., Басараб І. М. - Львів : ЛНУВМ та БТ імені С. З. Гжицького, 2016. - 82 с.

8. Капліна Т. В., Столярчук В. М., Малюк Л. П., Капліна А. С. Інноваційні технології в готельному господарстві: основи теорії : навчальний посібник. Полтава: ПУЕТ, 2018. 357 с.

9. Стадник В. В. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : навч. посіб. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – Хмельницький : ХНУ, 2021. – 327 с.

10. Rutynskyi M., Zaychenko V. (2025). Hotel and restaurant industry of Ukraine: modernization, innovatization, challenges and losses of the war era. Modernisation of the Economy and Financial System: Problems, Opportunities, Prospects : Collective monograph. Part 1. Riga, Latvia: Baltija Publishing, P. 320–343. [in Ukrainian] DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-540-2-16>

Додаткові джерела:

1. Белай С. В. Державні механізми протидії кризовим явищам соціально-економічного характеру: теорія, методологія, практика: монографія. Х. : Вид-во НАНГУ, 2015. 349 с.

2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник. К.: ЦУЛ. 2013. 504 с.

3. Карпунь І. Н. Антикризіві заходи на підприємстві: управління, стратегія, цілі та завдання: монографія Львів: Магнолія, 2014. 440 с.

4. Кульчий І. О. Антикризове управління: навч. посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.

5. Балицький А. Цифрові технології та диджитал-маркетинг: нові можливості для туристичного й готельно-ресторанного бізнесу. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2022. Вип. 6 (47). С. 424-432.

6. Богуславський О. В., Дмитришин Є. О., Александров А. А. (2024). Диджиталізація бізнесу в умовах війни в Україні. Цифрова економіка та економічна безпека, (6 (15), 39-46. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.15-6>

7. Воронкова В.Г., Белоусов В.В., Колух В.О. Бізнес-аналітика як стратегічний ресурс інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємствами та організаціями в умовах цифрової трансформації. Цифрова економіка та економічна безпека. 2024. Вип. 5(14). С. 8-15. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.14-2>

8. Воронкова В.Г., Ніколаєнко Є.А. Цифрова трансформація підприємств як стратегічний інструмент сталого розвитку та економічної стабільності в умовах війни та післявоєнного відновлення. Цифрова економіка та економічна безпека, 2025, 1(16), 9-17. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-2>

9. Зубехіна Т. В., Матвійчук Л. Ю. Організаційно-економічні інструменти стратегічного розвитку підприємств індустрії гостинності в умовах

цифровізації. Цифрова економіка та економічна безпека, 2024, 6(15), 273-278. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.15-43>

10. Новікова В. В., Бондар Н. П., Шаран Л. О. Впровадження event-менеджменту в діяльність підприємства готельно-ресторанного господарства. Modern engineering and innovative technologie. 2019. № 10-02. С. 45-54.

11. Паска М. Інновації в готельно-ресторанній індустрії / Паска Марія, Радзімовська Ольга, Гузенко Ірина, Гузенко Анастасія, Холявка Володимир // Humanities Studies. - 2022. - Вип. 12 (89). - С. 153-159. DOI <https://doi.org/10.26661/hst-2022-12-89-17>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Всесвітній економічний форум (англ.) URL: <http://www.weforum.org/en/initiatives/gcp/index.htm>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
3. Офіційний веб-портал Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua/>